

Geschäftes Sinaß.

Rigas Latweeschu teatram finams wajaga buht neveen tahdai eestahdei, kas laiku jaunk pawada, bet ari tahdai weetai, kas garu zila un prahdu pagel un isglitho; bes tam winam wajag schejeenes Latweeschu publiku ari us mabsflas genteeneem un to peekopshamu wadiht. Un war fazilt, ka fchis teatris libds schim ari teefcham pehz eespehshanas us to ir dsinees. Nahloschä Nowembra mehnesi fch. g. buhs jaw 13 gadi notezejuschi, lamehr Rigas Latweeschu teatris zaur schejeenes Latweeschu beedribu tizis rihkots un lopts. Schini pagahjuschä laikā ir Latweeschu teatram daudskahrt jo stipri un gruhti bijis jazihnahs, lamehr tas (tobrishd wehl bes fawas ihpaschas skatuves un bes wiſahm lugahm) pee ta nahjis, kas tas tagad iraid. Tā tad redsam, ka Rigas Latweeschu teatris ir ne vis masus fotus us preekschu spehris. Mo prastas skatuves un wahjeeni uswedumeem schejeenes wezajā wingroshanas sahle tas ir fawalaikā panahjis pats fawu patibkamu rotatu skatuvi schejeenes Latweeschu beedribas namā un augstaki stahwoschus uswedumus. Pagahjuschobs 13 gadobs pawifam tuwi pee 180 teatra-istab-dijumu isrihkois; Latweeschu teatra lugu skaitis jaw us wairak nela 100 pawairojees, kuru starpā ari 15 originali atrodahs. Ka tagad dsirdam, tad ari schini spebleshanas pušgadā, t. i. no Oktobra fch. g. libds Merzam nahloschä gadā, eft wairak jaunas lugas gaidamas. Bet Rigas Latweeschu teatris grib ari us laukeem tahdeem tauteescheem, kas ar fchis isglithibas libdsekla zilashchanu jawobs apgabalobs nodarbojahs, par buht labu preekschishmi; lai tapetz scheem lauku-teatras rih-

gahdatees, ka tee ari Rigas Latweeschu teatri
pee fawahm braulfschanahm. Rigā pa laikem
waretu apmekleht, tad Rigas Latw. beedribas
teatra-komisija jau tagad darijuſe ſinamu, ka
libds ſchim preefch teatra-іſrahdiſchanahm Rigā
noſpreetas ſchahdas deenas: 11. un 25. Ok-
tobi, 8. un 29. Novembri, 13. un 25. De-
zembri ſch. g., 10. un 24. Janvari un 7.
Februari nahl. gadā. Jaw ari ſinots, ka 11.
Oktobi ſch. g. іſrahdiſhot: „Bezais muſikants
un wina foris; karakteru lugu ar vſeedaſchanu
5 zbleenos no R. Kneiſta, latwiſki no B.
Graubixa.“ — Rigas Latweeschu teatris war
ar ihvaſchu preeku uſ fawu 13 gadu darbo-
ſchanos atklatitees atpakat, zil iſiveizigi tas uſ
preefch ſchu attihſticees un peenemſees, tas noka-
raſees no tam, zil uſzichti Latweeschu tautas
draugi gahdahs par derigahm lugahm un zil
labprahiti muhſu teatra draugi un draudſenes
jo projam doſees uſ libdſſpehleſchanu. Sche-
jeenes Latweeschu beedriba zaur ihvaſchi eezeltu
komisiju gan ſtipri ruhpejabs par Latweeschu
teatra zelſchanu, bet wina tahdbs fawos
puhlindos war til no publikas tilt pabalſtitu
zaur to, ka wina fabrtigi, beechi Lat-
weeschu teatri apmelle. Uſ tagadejo Latweeschu
tautas fazenſibū wiſabā ſinā nolubkodamees,
pee winas pažilaſchanas libdſekleem ari peeder teatri.
Vai tapebz nu Latweeschu parahda, ka wini ari
ſcho fawu iſglitibas libdſekli ſin zeeenicht un
zaur fawu apmekleſchanu pabalſtiht. Zaur to
tad wini fawā laikā parahks, ka winu teatris
winus pažhus zels un liks zeenā zitu tautu
preefchā. Jeram, ka nahkoſchu іſrahdiſumu ap-
mekleſhana un weizinaſchanas muhs tanī jaunkā
zeribā apſtiprinahs. B. R.

Rīgas junikuru skolas direkçija bāra fināmu, ūka preču teem, kas veiklāks kara-deņestā ee-

stahces	lä	3.	schlikas	sawwalneeli,	elsfamenei
ahlfees	6.	Oktobri	minetä	skolä,	un proti,
6.	Oktobri	elsfamineerehs	matematikä,	7.	Oktobri
8.	Okt.	geografijä	un	9.	Okt.
			websture	un	religijä.
Is raskta, ko beedribas wîresvalde preeskch					
glabbschanas us	uhdena	nosuhitjuſe	Widsemes		
ezirkna	waldei,	"Rig. Ztga"	pasneedz	schahdas	
finas:	Muhfu	Rungs	un	Reisars	us juhrleetu
ministera	preeskchlikuma	un	ministeru	komitejas	
nospreeduma,	22.	Majā	Wisschhligi	apdahwi-	
najis: a)	ar	fudraba	medaleem	ar	usrakstu "par
uszihtibu",	kas	nehfajami	pee	kalla	Stanislawa
lentä:	Rigas	laſmanu	komandiru	Wilhelmu	Schiemann
					un laſmanu
waldes	wezako	Johannu			Fridrichu Obsolinu;
	b)	ar	lentahm	preeskch	fe-
					nal
			dahwateem	fudraba	medaleem
			ar	usrakstu	"par flihstoschu ifglabbschanu":
					Rigas laſmanu
					waldes laſmanus:
					Mahrtinu Pralle,
					Johannu Paul
					un Fridrichu Straupe,
				c)	un ar fudraba
					medaleem
					ar usrakstu "par flihstoschu ifglabbschanu",
					kas us fruktim nehfajami Vladimira
					lentä:
					Rigas laſmanu waldes laſmani Sebaldu
					Kilowsky,
					ſtuhrmani Alekſandru Wilhelmu Jo-
					hannen un Salozes (Salazasgribwas) glabbschanas
					ſtaſijas airenecus:
					Jahni Uhse, Peteri
					Meijer, Niku Balloš un Andreju Pakaln par
					lauschu ifglabbschanu 20. Oktobri 1879. g.
Pagrimuschi kugi.	Augusta mehnesi schabbi				
kugi aifgabjuſchi boja,	proti buren (ſchgetu) kugi:				
5 Amerikaneſchu,	3 Austreeſchu,	30	Angli,		
4 Dahnu,	5 Hollandeſchu,	10	Franguschu,		
Wahzu,	1 Italeſchu,	6	Norwegeefchu,	4	Kreewu,
1 Spaneefchu,	3 Sweedru;	pavifam kopā	82		
kugi.	Schinī ſlaitli ari eefkaititi diwi kugi,				
kas nosuduschi.	No damſkugeem aifgabjuſchi				
boja 15,	proti 1 Amerikaneſchu,	11	Anglu,		
1 Frangutau	un 2 Norwegoſchu damſkugi				
Kara deenestä jaur Widsaugſtaku uku no					
23. Augusta ſchinī gadā top eefaulti 212,000					
jaunekli.	No ſcha ſlaitla, kas iš tagad ifſlubi-				
natabs liſteſ redsams us Widsemi trihi 2747					
rekruti,	kas vēž nowadeem tāhdā wiſe ifſaliti:				
Rig. apr. 1. nov. no 806 jaun. jadob 221 rekr.					
	2.	"	474	"	130
	3.	"	315	"	86
	4.	"	267	"	72
Wameer.	1.	"	396	"	109
	2.	"	453	"	124
	3.	"	275	"	75
Zehfu	1.	"	346	"	95
	2.	"	268	"	73
	3.	"	198	"	54
	4.	"	264	"	72
Walkas	1.	"	263	"	71
	2.	"	218	"	59
	3.	"	255	"	69
	4.	"	290	"	79
Latv. datā kopā	5088	"	"	1379	
Igaunu.	"	"	4964	"	1368

Bawifam 10,052 „ „ 2747 „
Trifate. No tureenas mumis peenahzis schahds
rakhs: Trifates draudse sawus bibboles sveht-
fus svehtija 30. Augustä, oträ padefmitä sveht-
deenaä pebz wafaras-svehtku atswehtes. Bija
jauka deena. — Basniza newareja yusi sanent
no teem, kas nabkusch, fewi list chdinaht ar
debefs Mannu un dsirdinaht pee teem awoteem,
kas werd us muhshigü dsihwofchanu. Tur wa-
reja redseht gan daschu nabagu gan tahlu ar
fruki welkamees, daschs laikam pee til dahrgeem
laiskeem warbuht mas baudijis to deenischigu
pahrtiku, — atgahdadamees, la zilwelä nedsihwo-
no maises ween, bet no is satra wahrdä, kas

no Deewa mutes ifeet, — pee basnigas peewi
zees. Gelschā wairs newar tilk, ruhmes wan-
naw; ahra pee atwehrtahm durwim bisa peewi
zees, no Deewa kalpa mutes dsird tos spehzign
wahrdus „Epata“ t. i. atwrees. Un dsird ar
wehl tos scheblastibas pilnus wahrdus: „Sat-
tahm ismisfuschahm firdim, esat stirras un
bibstatees. — Nedsi, juhsu Deews, Wins-
nahks un juhs atpestihs. — Lad to alklu
taps atwehrtas un to kurlu austas atdaritas
to mehmu mehle flawebs preezigi. Jo tukne
islechks uhdeni un upes klajumos, un ta sars-
seme taps par esaru un ta iskaltusi sema pa-
awoteem (Ejaj. gr. 35, 4—7). Ar atweh-
tahm azim eeraudsihs sawus leelus grehkus.
Ar atdaritahm austim dsirdehs to leelu schebla-
stibu, ka tas Zehrs par muhsu grehkeem ir upa-
rets, mehma mehle flawebs preezigi: „Teiz“ to
Kungu, mana dwehsele, un ne-aismirsti, te
Winsch tew lqba darijis, — kas wisus tawas
grehkus veedob un dseedina wifas tawas wi-
nas.“ — Ta zaur atwehrteem logeem ta Kung
swehtus wahrdus dsirdedami, lihds ar to jauk
dseedafschau us 4 balsim un spehleschanu, —
aismirst schihs semes gruhlibas, raises un be-
das, — un ka ar aufekta spahrneem pozetot
us teem jauleem debefs dsishwolkeem, kur Dene
noschahwehs wifas asaras no muhsu azim
ta nahwe wairs nebuhs, nedsi behdas, ned-
sirehkschana, nedsi raises wales buhs; jo tak
pirmas leetas ir nost.

Barbuht, daschs no mums buhs basnizā na
gis, redseht, kahds mahzitajs buhs, kahda bals
lū runahs, — nedomadams nemas, ko runah
Lai Deews dotu, ka ik saträ firdi tas spehjū
„Epata” t. i. atwrees, buhtu atskanejis un
mehs, kaut gan ne wisu, kas runats, newar
fanemt, bet — ko haw fazits — tomehr
gabalam paturebt. To wisu, kas no Dau
kalpu dedfigahm luhpahm ir atskanejis, kā
to jauku dseedašchanu us 4 balsim un ehrgh
spehleschanu, kas muhsu garu celihgsmoja u
us debesim pagilaja, — ne esmu spehjū wi
fanemt, bet tik pa gabalam usraſtiht.

J. Demand.
Walmeera. No turceenas „Balsei“ pefjuhtii
schahds rafsis: Walmeeras vildehktai ir tagol
gandrihs 3000 redsilmotaju, no tureem waird
nela $\frac{3}{4}$, ir Latweeschi, tad lahdhi kreevi, Igau
un schibdi. Wahzeeschu, isuemot daschais muiss-
neelu un cerehdnu familijas, gandrihs naw n-
mas. Bet te jaw no ilgakeem gadeem pastaga
amatneelu beedriba, luras darifchanu waloda ir
Wahzu waloda un kas tadehk ari teek faulta
par „Gewerbevereinu.“

Lafitajeem, eedsihwotaju tautibu eevehrojt
buhs gan ar brihnishchanos jojauta, kā tas nah-
kahs, ka pilsfehtā, luras eedsihwotaji ar siblaen
isnehmumeem ir wisi Latweeschi, naw weh
Latweeschu beedribas, bet gan feed un salo toh
tautibas beedriba, luras skaitls ir waitak nle
neezigs.

Scho jautajumu ešmu nodomajis ar zem.
Balss lasitajeem še drūžin plāstikai pah-
runaht.

Gewerbevereins ir dsimis un eestiprinajees tonis laikos, kad latrs daudz mas mahzits, vajtik wahziski murkschet eemahzijees Latvietis dehwejabs tublin par Wahzu wihrus. Schi nihna fehrga deemschel ari wehl lihds schodeen nam schee sudus, jo tagad wehl te atrodahs daudz wihrus, kuru tehnvi cet arklas pakala un tik latwiski prot runaht, bet kuru dehli eeskatahs par pilnigeem Wahzeescheem, Wahzeeschu Izenteenu iplatitajiem un tcha kulturaes našiem. Dzir

to tad gan pa datai isskaidrojahs ta nebuhschana, fa Walmeera it libds schim tikai Gewerbevereins.

Tagad, tur pee Walmeeras Latweescheem, it
ihpafchi pee Walmeeras apkahrtnes faimneekem,
kuru sharpā ari labs wairumis flosotu, ir modu-
fees tautibas apsinga, scheejenas Latweeschi ari
sahf wairak zeenicht fewi un libds ar to ari
fawu daiko mahtes walodu. Bet ne wisur par
brishnumu tas wineem paschā Latweeschu semes
widū teek atkauts, saprotams, ta ne no augstahs
waldibas, bet no Wahzeeschu libdseemichtneekem.
Ta par peemehru Gewerbevereinā no preekschnee-
zibas ir preekschā lits, aislegt tur pawisam
latwifki runaht, pat tad, kad daschi beedri ne-
weena wahrdā wahzifki neprot! Bet tas wehl
now wiß: scheejenas Gewerbevereins, lai wa-
retu Latweeschu tautiflos zenteenus, ja ne ap-
speest, kas saprotams winam pee wisu leelalas
ariebeschangs ne isdofees. tad tak wiemasał us

grobenschanas ne qobles, tad tui vienmaai u lahdus laiku laueht, ir isdomajis tahdus libdse-llus, lahdus warbuht wehl neweenä beedribä nam nikuschi leetati. Wisäas beedribäas, kad lahdus jauns lozeklis grib eestahees, spreesch pahr ta peenemšchanu wiſi beedri un ta tas ari bija agraki Walmeeras Gewerbevereinä, bet tagad te ir eezelta preefsh jaunu lozeklu peenemšchanas ihpaſcha komisija, kurač ewehleli wiſwairak Lat-weeschi tautiflo zenteenu pretineect, fadeht ari tagad ir gruhtaki eekluht ibstenam Latweescham Gewerbevereinä, nela kameelim lihst zaur adatas azi. Tas mums tila ari nesen teſcham pereahdits: balloterejahs lahdus Latweetis, zeenijams wihrs, nama ihpaſchneeks un amatneeks un is domajeet, amatneeks amatneeku beedribä krita zauri! Warbuht, ka lahdus no zeen. laftajeem nebuhs scho ſkunſtigo mihiſlu uſmnejis, fadeph veelikſchu ari winga atſlehgū. Leeta ir ſchi: leelaka data beedru, ka jaw teizu, ir Latweeſchi, tagad daudsi no wineem sahlaħs teſcham juſtees par tahdeeni un tad nu wehl nahk jauni beedri — Latweeschi kſlaht, tad war gaditees, ka lahdus neſtundā ſapulzejahs beedri un ar balsu wairumu pahkrusta „Gewerbeverein“ par „amatneeku beedribu.“

Augschā minetā notikuma deht daschi beedri
wairs beedribā neno-eet un daschi fataisahs us
issfahschanos, tik lihds ka wehl kas lihdsigs atga-
dījums preeljchā nahzis.

Bet lá tab ir ar Latweeschü tautislo zen-
teenu pretineekeem, kas schee tahdi ir par wi-
hreem un lo wini doma? Schi jautaschana, zeen.
laftaajs, ir teescham gauschi interesanta! Ja
schee wihi buhru leeli kapitalisti, dsihwotu no
bagatahm muischahm, waj nandas intreschim,
nu, tad tos wehl maretu fault vor pußprakti-
geem wihereem, bet eewehrojot to, la schee wihi-
rini ir pa leelsakai dalai kaufmanischü un sibli
amatneegini, kas tit no Latweescheem dabon
fawu beenischlo pahtislu, scho apdomajot, gan
ir ja-issauz: „prahdin, nahz mabia!“

Taunesles goda laupschana. Schè muhsu pufè atrodahs dauds tahdu lauschu, kas ja nota fawu taifnibu zaure teesahm melke rokā dabuht, tad tahdu besdeewigais eesahk nizinah un zaure meleem neganti lauschu preekschā nosmehreht. Nupat walts wezmahte pagebreja no agraka semnecka masu atlihdšinascham deht fainneezes apkopschanas, bet muhsu wihrs no tahdas atlihdšinaschanas, lo ar pateigibū wajadsetu ispildiht, negrib ic ne dsirdeht un deht ta eesahk wezmahti ar winas meitu breefmigi blameercht. Bet taifnibas eenails sper fawus folus wehl tahlak. Rad peemineta wezmahte no fawas wezas mabias us jauno sorteli prøjam gabja.

— tad winas meita fawas mihlahs pukes eepakaja kurwiti, gribedama lihds nemt, bet ko wairs kurwiti ne-atrada, jo taħs jaw bij eeslih-dejusħas paſčas fainmeezes pagrabu, ko pehzak fainmeeze eedehstija fawà dahrsa un kaf schahs pukes kahds palaidnis bij no dahrsa iſrahwijs un iſkatiſſis, tad fainmeeks iſdomaja schahdu ſtiki: Winſh uſpirka kahdu dsehraju, tas frogħ klubas walara u ſrahnes uſlahpis wiſu lauſchu preeħxha flana balsi schahdu fludinajumu teiža: „Baur ſcho teek finam s darits, ka X. fainmeeks no Wohzsemes preeħxha fawa dahrsa it par 600 rublu pukes atwedis, bet ko weg-mahtes meita fo un fo näkti no dahrsa ir-iſ-saqi, tadehk tas no sagħaq pukes atneħħihs pemineta fainmeeħa, tas dabuħs 50 rbl. vateiżi-bas algas.“ Tei nu negriboſcham ir-javrafha: Waj gan wehl leelakas besdeewibas wehl waċċaq neka schi, ja jaunu newāinigu mitu godi stā teek fainmots un ovakfha fabiex minnib?

Taifnais.

Plauschanas-swehtki tiks riht, svehtdeen, 4. Oktobri, wifā Latvijā, Vidzemē un Kurzemē, ar pāzilatu sirdi un prahtu ūvineti. Schee svehtki no basnizas-waldes tapehz cezelst, lai tai laikā wifā semkopji Deewam pateiktos par semes-darbu svehtibū, var labu plauju. Basnizas malu malas pīlbahs ihypachī aīs laukfaimneleem un ari semneku mahjās paſchās atskan garigas dseemas un luhgšanas. Bet ihta Deewkalposchana, ihta pateiziba tatschu ir un paleek is augstakas attihstischanas iswedoschs darbs, kas Deewu pagodina kā augstu raditaju un wabitaju, kahrtigi rīklotā un auglus nefschā lelā pāraules faimneezibā. Schodeen schis Deewa pagobinadamais darbs, ihta Deewkalposchana, pastahw wiſwairak tai nopeetnā pahdomaschana, waj darbs wifā pagahjuſchā laikā notizis tik kahrtigi un prahrtigi, ka wareja labaku plauju fagaidiht, nela ta tagadeja isdewufehs. Muhsu laukfaimneeziba gan sinams wairs nestahw us tik nedroschahn kahjahm, kā tas fennaki bija, lai gan ir tagad wehl netruhlt deefgan tabdu lauschu, kas faka: „Mehs efam tikai nespēzīgi zilwei!“ — wini ar ūkli un opstrahda truhkumīgi ūwus lauklus; ar ūlikahm rokahm un pahgreestahm azim wini fala: „Ja tē kas augs, tad jaw augs, lai Deews gabdā, Amen!“ Ne wis tā! Tagadejai laukfaimneezibai jagudro us to: „Kā fehs — tā plaus!“ Bilwels ir ūwus prahta ūpheklus preeksch tam dabujis, ka winam buhs domaht un guđrot, ka winam buhs apslehpītos dabas-ūpheklus ispehtibt. Vidsemes laukfaimneezibas ihypachibas man ir masak pasihstamas; bet no Lej-Kursemes waru fazibt, ka tē ar semkopibū gan newis tik „we-

modigi", tomehr wehl deesgan raibi stahw. Daschās weetās (wiswairak Selgawas un Tukuma aprinkds) te gan strahda us 9 pat us 11 laukeem; bet dauds weetās (wiswairak Kuldigas un Aisputes aprinkds) seme wehl top zaur 3-lauku faimneezibu issuhkta, — jo netop ne pat pee-nahziga mehra mehflota. Waj seemas-fehja scha gada aufta pawasara geisfa buhtu tik wahja, kad seme nebuhtu pahral issuhkta, kad tai buhtu wairak spehla? Labi mehfloti un labrtigi eedaliti un apkopti lauki spehj gaifa bresmahn dauds wairak preti tureces. Malu malas Lejkursemē schogad suhdsejabs pat lopu-baribas truhlumu; schehlojabs, ka scho rudenī buhschot daschi lopi japhydod, lai ya seemu tiflu ar masaku skaitu weeglasti zauri. Bet ka stahweja ar lopu-baribas audsina schanu, — ar platu kopschanu? Labi kopta plawa ir faimneezibas augstaka manta; bet otradi ir, kad platu pee-

nahzigi ne-apkopj, kad to nemehslo. Rahdā weetā te laukfaimneeki gan runaja, ka winu plawōs efot flahdiga flahbe isplahitijushe un tee to tapehz luhkoschot zaur dedsimatu falku islaifischau isnihzinah; bet dauids zitās weetās wišwairat kuhru lehninds, plawas weetu weetahm jaw fahl musslot un fuhnöt, weetahm ari flahdigo flahbi us nehmufschas. Sinams, te ari scheblojahs par seena trubkumu! Tīk nepareisti ihpa-fhi ar plawu kopfchau tīk dauids apgabalds Lej-Kursemē apgahjahs, wareja jaw redsebt, kad tīk ween drusku ožis usmeta; plawas te ar koti mas isnehmumeem, tīk tad top noaplautas, kad sahle faru leelako spehku jaw pahaudejuſe un jaw fabkuse fehklu mest; cewehrots wehl netek tas, ka seedōs stahwoscha sahle isdod labaku feenu, un tai laikā plauta, semei atlahj atpatal to leelisko spehku, kas tai zaur fehklu top at-nemts; ari wehl ne-atgahdinajahs us to, ka pebz agrakas plaujas war otria sable neween wehl reis tapt plauta, bet ari preefsch plawas dabi-gahs mehfloschanas tapt isleetata. Lej-Kursemes laukfaimneezibū tur ari wehl koti atpatal — us weenu puši: dahrgahs rentes, augstahs mahju-pitkchanas zenas, daschadas muishu nastas, pee kam pat flausiba ari wehl netruhksi, auglofchana zaur schihdeem, un kredites un strahdneeku trub-kums; us otru puši: semkopibas-flolu un preefsch-fhīmigu faimneezibas eestahdi wašagot.

Beidsot es stipri webletos, ka laukfaimneeki
riht, plauschanas-swehtikos, noveetni pahdomatu
fawu tagadejo stahwokli un listeni, ka winti pa-
reisi atshtu, ka Deews swehti tik ween kreetmu
darbu un ka muhsu darbeem laukfaimneezibá
wajag stipri pozeltees, kad tee grib fawas sweh-
tikas boudiht, kad tee grib labu nahkamibú
eguht. Us to eheet svezinati, ihpaschi jubs,
Lej-kursemes laukfaimneeki un laukfaimneez,
Lat jums schee plauschanas-swehtiki nepa-eet
garam bes fawas swehtikas! B. R.

Jelgawas Mahru-tirgus mums schogad pa-
wifam bij pasudis, laikam gan tamdeht, fa pebz
wairak lectus-deenahm fchihs tirgus deenas bij
faufas un jaunkas, un tad, sinans, semkopit
tirgus preekus aismitsdam iehrabs jo preezigali
pee lauku kopschanas preekeem. Tirgotajus no
sweschureenes jaw newarejam gaidih, tapebz fa
fchis tirgus naw sirga tirgus, un schabds tilai
peewelt jaw leetas paschas, fa wajadsibas labad
— augstus un seimus, jo neweens semturis jeb
pretschu wedeis tak newar buht bes sredstna; —
tapebz tad ari waran zerebt, fa nahkloschais
Mikelu tirgus buhs dauds duhfschigaks, jo tad
buhs wairak naudas, wairak tirgotaju un wairak
wakas, un jaunais tirgus plazis ar faiveem
labumeemi ari galda us sirgu andelmancem.

(B. S.)
Leepaja." Tureenas eedishwotajos, la "Nig. Ztgai" rafsta, sazehlusehs leela isbrihnefchanahs pat to, la weetigais polizijmeistars Romedlows israaldijis tureenas schurnalishu Friedensteinu, kas "Tagesanzeigera" lihdsstrahdneks un beesshi weet usrahdijs us daschadahn nekabribahn, kas walda tureenas eestahdēs. Tas finams polizijmeistara lungam nāw pa prahtam, un tadeht Friedenstein pagabjuſchā otrdeena aisaizinats polizija, kur tam pasinots, la lihds nedelas beigahm ja-astahjot Leepaja; jo la schihdam, kas nepeedstis Kursemē, tam ne-efot brihw ustureeis Lee-
paja. Friedenstein ir Ungarijas vaivadsneks, tadeht tuhlin greefes pee weetiga Austro-Ungarijas konfusa un tanī pat deenā wehl nobrauzis Jelgawā, scheblotees pee Kursemes gubernatora, kas israalishanu atlījis us 4 nedelāhm. Ceweh-rojams wehl efot tas, la Leepajas polizium

stars. jau 18. Septembri schini leetā greefesee
pee Kursemes gubernas waldes, bet nenogaidi-
dams atbildes, 22. Septembri pats us famu
galvu pauehlejis Friedensteina iſraidiſchanu.
Vissi nu gaida, kā leeta beigfesee.

Par scha laika labibas plauju un zenahim. Is laikrafsleem redsams, ka Kreewsemē schogad wifur labibas plaujas ir ihsti bagatas bijuschas. Deenwidus Kreewsemē ihpaschi rudsu un kweeschu plaujas bagatas bijuschas; ari meeschi tur ir ihsti labi. Muhfu schaurakā tehwijā rudsu plauja zaurzaurehm wideja, bet meeschi eenehmums leekahs ihsti labs buht. Bet now jadoma, ka deenwidus Kreewsemes labā rudsu plauja muhfu rudsu zena pahrleegi seminatu, jo Wahjija, muhfu kaiminōs, labibas plauja schogad bijuse loti wahja, zaurzaurehm wahjaka nela wideja. Deenwidus Kreewsemē ihsti dauids Wahjemes tirgotaju tagad cetaistischi labibas virkchanas weetas, kurās ihpaschi preeksch Wahjijas wajadsbahm teek labiba sapirkta; zaur tonu gan rudsu un kweeschu zena newarehs wifai noseminah. Kad nu us tahdu wihsj now domajams, ka deenwidus Kreewsemes labā plauja muhfu semes rudsu zena dauids masinahs, tad tapat now domajams, ka muhfu meeschi zena deht schigada bagatas plaujas dauids seminafees. Muhfu meeschi makfahs alasch tapat ka lihds Schim, tadeht ka muhfu meeschi teek rijas schaweti un tos nekul jehlus, un tapehz ihpaschi Peterburgas alus bruhweri wehlahs tos pirlt. Alus bruhschu wajadsbas ispildot, muhfu mee-scheem pastahwehs alasch wisaugstakā zena; ihpaschi tee segnkopji dabuhs labu aismaksu, kuri dželsszelu turwumā efofchās virkchanas weetas warehs pahrdot. Zitōs gaddōs tila no Amerikas dauids labibas us Eiropu atwestis, bet schogad Amerikā labibas plauja bijuse masaka nela wideja. Ueli Francijā meeschi plauja bijuse schogad wahjaka nela zitōs gaddōs, kaut gan zitas labibas tur brangi isdewuschahs. Anglijā schogad bijuse loti wahja plauja, tadeht tur labibas zena, ihpaschi kweeschu, ir loti augstas. Alstrija schogad bija ihsti bagata plauja; Italijs turpreatim labiba bijuse pawahji auguse, ihpaschi meeschi loti wahji; tikai rudsī labi isdewuschees. Schweizijā rudsu un kweeschu eenehmums bijis loti mass, tadeht ka leels karfiums preeksch plaujchanas laika tur labibu opfwinanais. Meeschi tur bijuschi labaki, bet loti mas fehti. Belgijā pahrleegi lectus apskahdejis labibu, ta ka plauja nebijuse wifai laba. Kweeschu un rudsu eenehmums tur bijis masaka nela widejs, bet meeschi labi Hollandē schogad labibas plauja bijuse leelsaka nela wideja, bet turpreatim Spanija ta bijuse loti wahji auguse. Kad nu mehs wifas Eiropas labibas plauju eevehrojam, tad waram fazibt, ka daschu labibas zena, deht deenwidus Kreewsemes labahs plaujas, gan warbuht nokritihs semakt nela pehrngad, bet schis kritums ne buht nowan wiigi leels buht.

Pernawas apgabalà, lä „Pärnu Postimees“
sihsta, kahda seewa Laikfahres meschä, sehnies
lasot, tikufe no diwi flintes lodehm smagi eewai-
nota. To lectu ismellejot, israhdiyes, ka kahda
dinstobru flinte bijuse meschä kruhmös tä us-
fleeta, ka tas, las bee gaila preefecto un pa fuh-
nahm tahli issieepo anku aifkar, dabu abu
stobru schahweenus sawas meeßas. Teekot do-
mats, ka flinte bijuse breechu deht tur tä no-
lita, kuri tajä meschä baudtreis redseti. Bef-
breechu weetä seewa tikufe nelaimiga.

Peterburga. Lauschu pahrvilfschanabs un
nemehrenabs dserchanas leetas prateju sapulze

24. Septembrī notureja Peterburgā, finanzministerijas namā sāvu pirmo sehdeschanu, uz kuru ari bija atnaksīti eelschleetu, domehnu un finanžu ministri: grafs Ignatjews, Oštrōvskis un Bunge.

Geffchleetu ministris atlslahja sehdefchanu schah-deem wahrdeem: „Pehz Keisara Majestetes wa-las schini gadā jaw otru reisi pratigee semstes wihi top fasaulti preefsch tam, lai walsts wi-dsihwalee jautajumi netaptu isschikirti bes weetigo daritaju un leetas prateju domu issklauschina-schanas. Es mu laimigs, ka waru Juhs ap-fweizinahf fawā un fawu lihdsbeedru wahrdā.“ Tad tahlak issfazijis zeribu, lai tahdu is dauds gubernahm fasaultu prateju apfpreefchanas at-nesischot walstei teefcham labus auglus, runatajs darija sinamu, lai fapulzei nahlschotees spreest, par nemehrenahs dserfchanas nowehfchanu un par fahrtibas eweschannu pee tagadejahs lauschu beschäs pahrwilfchanahs is weenahs gubernas us otru, it ihpaschi us Sibiriju; schos jautajumus peederige ministri pašchi is-flaidrofshot plaschak. Tad runatajs usaizinaja, lai fapulze iswehlot vate few preefschfchdetaju un pee debatehm lai ik latrs droschi un ar pil-nigu ustizibu issfakot fawas domas minetos jau-tajumos, un tad tad apfpreefchanas reis buh-schot beigtas, tad ari fchee trihs ministri, us pasinofchanu, atnahlschot fapulze un issfazishot, zik tahki wini peekrihtot waj neapeekrihtot fapul-zes spreedumeem, pehz kam tad, lai ministers beidsa fawu runu, „mehs wehl reisi apfpreediim leetu kopā un — ja Deews dod — nahlfsum pee spreeduma, las pehz galiga issstrahdajuma taps eesneegts, zaat walstspadomi, Keisara Ma-jestetetei un derehs par fwehltü muhsu dahrgai Kreewijai!“

Pehz tam runaja domenu ministers. Garakā runā winsch isskaidroja, kā pehdejōs pahri ga-
dōs semneeki ir sahluſchi palikt nemeerigi ar
fawu lihdsſchinigo līlteni un melle laimi zītās,
pa Icelakai dālai tahtās gubernās. Schini
wasarā zaur Kamischinas aprinki ween, Saratowas
gubernā, aisbraukuschi lihds 600 ratu ar
kahdeem 3000 aifgahjeem. Daudsi topot dīſtiū
us projameſchanu zaur fawu gruhto, nabadſig
ſtahwolli, bet daudsi aisejot tikai ais pahrgalwi-
bas, ne reti ar pilnigu fainmeesibū un tuhks-
ſchu rublu leſchā. Zaur tahdū nemeerigu fu-
ſteſchanos, starp laudim zelotees wiſadas apla-
mas walodas un rodotees launa nemeerprah̄tiba.
Tadeht tagadejai ſapulzei bubschot ja avfpreesch
lihdselli, kā ſchahda nedabifka lūſteſchanahs
buhtu nowehrſchama un kahda fahrtiba pee tam
eewedama.

Finanzministers, aisrahdijis us schuhpibas if-
platishanahs flahdigeem augleem un us waldi-
bas zenschanahm, tahdai isplahtishanai pretium
strahdah, darija sinamu, ka Augustā mehnesi
par fcho jautajumu atkal spreeduse ihpaschi
preefsch tam cezelta komisijs, sem barona Rosena
preefsch fehdeschanas. Schi komisijs iisstrahdaju-
preefschlikumu par daschu nosazijumu pahrgro-
schau bsehreenu pahrdotawu likumos. Schea
preefschlikumi nosaka:

- 1) Dschreenu pahrdotawu skaitka pamaßina schanu.
 - 2) Dschreenu pahrdoschanas aprobeschofchanu, atskata uj lauschu tikumibu.
 - 3) Uſraudſibas pawairoſchanu preeſch dſchreenu pahrdoschanas.

Sihmnejotees us 1. punkti top preekschä litsi:
a) dsebreenu pahrdotamu flaitlu islibbsinah
pehz patentes malju leeluma;
b) pagastreem un eestahdehm atiwebleht teesib.

noteikt weekas, kurās ne buht naw brihw, bieb
reenus pahdot, jeb kurās til finamas pahdo-
fhanas peelaishamas;

c) no pagasteem un privatpersonahm nemalstu par dsebrcenu yahrdofchanas atlauschan

d) pagasteem atwehleht, fatwu pagastu roh
schäs eetaisht pagastu dsehreenu pahrdotawas u.

Sihmējotēs us 2. punkti komisija leek preeksā
a) no dshereenu pahrdewejeem pārākt aplie-
zības par minu zādību dēbūni;

b) flaidraki noteilt starpibū starp b'schrem
pahrdoschanu us isdserfchanu un us projam-
neschanu;

c) tehjas pahrdoschanu frogos

Beidsot preeskch 3. punktes top preeskchā lits:
pagastōs gahdaht par sahtibas beedribu dibina-
schau un zitahm libdsigahm eetafehm, las lan-
dis no schubypochanas waretu attureht.

Tagad ſhee jautajumi topot nodoti pratiju ſapulzei, lai ta ari fawas domas par teem iſ- fajitu. Weblejams buhtu, ka ſapulze ar teem wiſpiems fahltu darbotees, lai jaunajam likum wehl preelſch 1. Nowembra waretu iſgah- daht apſtiprinaschana, jo no 1. Nowembra ier fahlaħs patentu iſtremſchana, un ja libds tan laikam likums wehl nebuhtu iſnahzis, tad wihi eweſchana buhtu ja-atleek uſ weselu gabu.

Pehs tam wiſi trihs ministri atlahpahē

Mets krouets weesis efot dřibšá laiká Peterburgá gađdams. Schis weesis ir lehninsé Aberkuts, is Dahomejas, reekruma Afrika. Wnam efot, là „St. Pet. Bed.“ slahsta, vahel leela galwa un loti gari virksi, kas libds kabz ikreem fneedsotees; vee tam winsch efot mal no auguma. Winsch gebrjotees wiśmible farkana uswaká. Sawá walstí winsch efot loti strahdigs — pats cedsenot walstí nobo schanas, pats teſfajot un pats pakaret nosedneekus. Nefen — ne wairak là prečsch 2 godeem — wina gahrdalač chdeens wehl bijuž zilwelku gala; bet tagad tas efot jaw tiflaši ziviliseerejees, là to wairs nebaudot.

Peterburgā. Bīsaugstakās ukas finanzmīnisterim no 22. Septembra pāvehl jaunu 5% walstsbankas biletu išdosīhanu 100 miljonu rubļu veiktibā, lai zaur to varetu atlīdzīnaht 50 milj. parahdu, ko pēdējā kārā aizņemtās no walstsbankas, un papildinātāt walstsrentejas sumas. Izsātīchamām biletēm ir pušgada $2\frac{1}{2}$ % kuponī, kas satru gadu išmaksājami 1. Aprīlī un 1. Oktobri. Procentu apreķētās fihana saīkšēs sfhogad ar 1. Oktobri. Biletes pārīdos sfhejenes walstsbankā, kā arī minifilialās par $92\frac{1}{2}$ %.

Moroniza. (Podolijs gubernā) laikrakstam
„Niegelai” raksta: Muhfu un kaiminu sahdschah
tagad apmekle breesmiga nelaime. Wairat
pusotra mehnescha pec mums kriht ragu lopi
Dauds fainmeelu ir jaw bes loopeem palikuschi
Schi slimiba jaw daschus gadus parahdijohs
bet nekad tīk breesmigi neplostijs, kā fchogad
Preefsch schahs slimibas masinaschanas netec
nekahdi foli sperti: nosprabguschi lopi palee
turpat, tur nokriht, suni ihsasa maitas, zau
ko faslimst wefeli lopi. Pee tam wehl 11
Septembri sahka sneegs snigt un libds wakaran
apklahja semi zetortdas arschinas beesuma
Sneegs sniga leelahm pilahm, un no ta zeeto
dauds auglu loki, bumbeeru, ahbelu, pluhmu u
t. pr. Schis sneegs tilpat kā pehrlons pah-
stidisa semneekus, jo sneegs sahkt pee mums snig
tilai ap 10. Novembri. Dauds wehl nebija
eeschjujschi seemas labibas no kopti; dahrsi wehl nem
nebija nokopti, laktupeli, kabposti, arbuschi un
ziti slihdi miss hūja 11. Sont ar sneegu ob

Klahti. Sniegs guleja wairak la deenu un nasti. Wispehdigi 11. un 12. Septembri bija tik stipro falna, la wisi dihki aissala. Wiswezalee ūrmgalwji ne-atmin tik aqras falnas.

Charkowa. Kà tureenas „gub. awise” suno, tad tur nomituse weza mahminka, wahrdà Schanscharowa, las to leelo wezumu no 137 gadeem peedishwojuse. Lihds sawam muhscha galam winabija deesgan spirgta un winas atminas spehls deesgan labs.

Simsferopele. Nakti us 18. Septembri tur bijis leelaks uguns-grehks: nodeguſchās wairak neka 30 bodes us ſchigada gada tirgus. Naw peedſchwojuſchi tik leelu uguns-grehku Simsferopele ſa ſchis uguns-grehks bija. Notikufcho ſkahdi rehkinga us kahdeem 340,000 rbl. Pee uguns-grehka ari weena zilwela dſihwiba aifgahja bojā. Winsch bija grībejis iſglahbt fawu mantu un to glahbdams fawu dſihwibū paſaudejis. Wina lihlikis tila pawifam fragusdejis wehlak atraſts.

Ahrēmēs ſīas.

Franzija. Ahrseemes awisēs lafams, ka Gambetta buhschot faruna ar firstu Bismarku. Kura weetā leelee politikas wihti satilfees, tas wehl now sinams, tik dauds tilai sinams, ka Gambetta bija Dresdenā un no tureenes aisiauzis us Leipzigu.

Par jauno ministeriju Francijā runajot japečmin, ka politikas vihet spresch, ka Gambetta fastahdischot jauno ministeriju. Francijai efot pilna uzticība uz Gambettu un doma, ka winsch efot tas iestātis vihts preeksch tam. Ja Gambetta jauno ministeriju fastahda, tad arī puslīdz paredzams, labdus politikas zelus winsch stāgabs, proti neera politikas zelus ar ahrsēmēchm. No Gambetta išveicīgahē gudribas arī zere, ka winam isdocees Tunīšas leetu Francijai par labu nobeigt.

Austrija. Pa telegrafu atskrejja fina, kas
ta faktot viju politikas pasauli istrauzeja, proti
ta fina, ka Austrijas-Ungarijas ahrleetu ministris
barons Haimerle ar schlaku peepefchi nomitis.
Barons Haimerle bija diwi gadi par ahrleetu
ministri; winsch nahja pehz Andraschi. Savu
ministra amatu Haimerle ioti prahigi un gudri
vadija, tapebz politikas wihti ne masumu no-
sichelo, ka tābds trizams politikas wihts paschōs
ipehka gādōs ik pepefchi nomiris. Par wina
dīshves gabjumu waram ūchahdas finas pašneegt:
Heinrichs Karls barons Haimerle ir is kahdas
vezas Wabzu-Līschku familijas zehlees. 1828.
gadā winsch ir Wibnes pilsētā dzimis. 1848.
gadā winsch kā students preedalijahs pee ta laika
dumpja, pee kam winsch tika zēti fanemts, bet
vis tāhda augstaka lunga aistrūnāšanas winsch
tika no nahwes sōda jaun noschauschanu at-
swabinats. Diwi gadi wehlaki wīnsch eestahjahs
valsts deenastā par tuisku pee Austrijas suhtnee-
zības Konstantinopelē. No ūchpa valsts amatās.
1857. gadā winsch tika par legazijas sekreteeri Atehnē un pehz tam
dāshōs zītōs valsts amatās ezelts. 1866.
gadā winsch nebja dalibu pee Austrijas-Pruh-
nijas meera nolihguma. 1869. gadā winsch
tika par suhtni Atehnē un 1872. gadā Haagas
pilsētā. 1879. gadā winsch tika, kā jaun
minejam, par Austrijas-Ungarijas ahrleetu mi-
nistri Andraschi veetā.

Belojums pa Witebskas un Ples-
kawas gubernahui.

Kà satru gabu, tà nri schogad man sawu
darischau dehl bij laiks janem us gitahm ma-

Iahm dstees un tur nu fcho un to ko redsedamē
efnu wehra lizis; te at ihseem wahreem gribu
laftajeem preekfchā zelt.

Bei 19. Junijā no mahjahm isbrauzot zelsch
mani wadija us Trepesmuischu — Meschamuischu
— Mariensee — Sterniani — Barkenu —
Weliani — Nechelnu — Mischawu — Lub-
zinu — Ewerumuischu — Ostrowu — Plef-
lawu un tad atpalat us mahjahm. Sinams,
ka us scha gara zela pa dutschem esmu mui-
schas apmeklejis, ko schē newaru premineht, ja
tad ar muischu wahrdeem ween aiskremtu leelu
ruhmi; bet lai nu kahdu wahrdu runaju pa-
fawu zeloschanu.

1) Mleschamuischa, kas peeder Krihzburgas baron leelkungam Korff, atrodahs kahdas 4 wirstes no Trepes dseisszela stanzijs. Schai muischa dsihwo rentneels Brutau lgs, pehj kura nahwes wina atraitne Echo muischu walda. Mleschamuischa jauka weeta buhweta, ar lapu koleem beest apstahdita, wasaras laikla gauifchi jauki isskatahs. Ari seme wifa tai apgabalaraahdahs laba buht, kas jo bagatus auglus strahdneekeem atmiet.

2) Mariensee, kas peeder grafa leelkungam Borch, atrodahs kahdas 25 werstes no Meschamuischach. Kas zelsch no peeminetas muischach lihds Mariensee aiseet gandrihs pa sahlainahm plawahn weenumehr us preeskhu, kas ka ne-pahrredsedama juhra us wifahm malahm isple-schabs. Ak tawu sahlainku apgabalu! Siname, ka sché ir ta weeta, kur Meschamuischneekem, Kribzburgeescheem, Trepeneescheem, Liweneescheem, Marienseescheem un dauds ziteem pagasteem ir tawas peederigas plawas. Tadehl ari wiftas apgabals ar feena schkuhneem ir ta no-fehts, ka ar krusu. Vate Mariensee leelä pils, kas ir jaulä lihdsenä weeta buhweta ar fawu apalo torni augsti pazeldamahs, ir wifam kam apgabalam par isspuschkoßchani. Schö pili, kas esara mala buhweta, yret wakara laiku aif-sneedsis, te paliku par nahti. Tis otrå rihtic-zeen, grasa steilenei par laipnu usnemshauu pateikdamees, ap plkt. 10 wareju us Sternianitahkaln braukt, kas kahdas 18 werstes no Mariensee atrodahs. De man wehl ir japeemin, ka Latweeschu schai augligä apgabalä es mas-ween atradu, jo gandrihs wift semkovji sché in latoli, kas ari latwiski, lai gan flitti — runa. Wifa schai apgabalä seine ir loti augliga un-teizama. Tahdu rudsu es us wifa fawa tahlakeka nekur netiku redsejis, ka tai apgabalä ap Mariensee. Nesinu, ka dehl sables, kas wasaras laika preeskhu lopeem ir ta weeniga batiba, wehl otru tahdu apgabalu atrastu, nela scho. Eau-tini, kas rahdahs deesgan labi pahrtikuschi, dsibwo-tikai leelässahdschäss, ko par „derewinahm“ fauz. Tahs dsibwojamas eklas, lai gan eelschä tihri isloptas, tomehr deesgan neezigi un flitti no ahrypußes ir buhwetas un aploptas. Skolu per-wineem ir loti mas un tadehl attihstschanaß garß pee wineem ir loti nospeests. Bar dsint-mabju pitkshauu schee laudis wehl nelo nesinaß

3) Steniana. Schi muischa no grafa Vorchi
leelkunga pirkta, tagad peeder Rigas Bachwala
leelkungam, kas tur wisu jo glihti ir pebz
Widsemes muischu preelschihmes eeriltejis. Ari
wisi muischas strahdneelu fahrtu ir tilai flaidri
Latweefchi ween. Wineem ir fawa basniza an
peeklahjigu skolu. Par paschu Zahna deenu
man gadisjahs tur palist tadeht, ta man ta
darbs gadisjahs ar flaweeri stimeshanu. Paschha
Zahnu walara ari biju winu balle, ko laten
gadu leelkungs preelsch muischas laudim mehdi
isrikhot, lai ta lautini ar ehdeenu, alu un brand-

wihnu pazeenitt, wareku preezigu Jahna deenu ar lihgofchanu pawadiht. Bafchà muischà wifs ar godu notika, tilai muischias krogà Wahzu fahrtas amatneeki eefahla nemeeru zelt, bet fo ruhpigs krodseneeks drıhs ween apspeeda. Wehl ir japeemim, ka muischa ir deesgan ar dabas jaulumeem puschkota, pec kura ari leeli mescha gabali atrodahs. To peektdeemu preeksch Fahneem meschs bij aisdedes, lo duhfchigee muischias puschi drıhs ween apdrehfa. Peederigi muischias famneeki ir tilai latoli ween.

4) Barklanmuischha, kahdas 10 werstes no
Stirnianas, ar masu pilsfehlinu, luterisku kā
ari satolu leelo basnizu puschkota; ir klaista
muischha, jo ta leelā pils par 6 gadi ir buhweta,
ar winas leelo mescha dahsu wehrā leckama.
Vats firsts, kam schi muischha veeder, dīshwo ahr-
semēs un tadeht faru muischu ir baron leel-
fungam Rück us renti aldevis. Schē wefelu
deenu pee baronu Leelmahtes nodīshwojis jaw
otrā deenā aibrauzu us Wiliani pilsfehlinu.
Wiss tas apgabals, kur pulka behrsu un alkshnu
birses atrodahs, ir peeskaitams pee angligas fe-
mes, lai gan naw wairs til sīhdsena feme, kā
ap Mariensee un Stirniani.

5) Welani muischa, ar to tur buhbamu pils-
fehtinu, kas Janowfli leelungam peeder, ir ari
skista muischa, pee kuras wehl diwi fabrikas
ir pefkaitamas, kur ahdas un zukurs teel
fagatawoti. Cho pilsfehtinu apdibhwo tikai
schihdi un daschas latolu familijas ween. No
Wiliiani libds Nehselnes pilsfehtai, kahdas 35
werstes tahlu, ka seime jaw rabdahs deesgan
kalnaina buht, kur ari leeli meschi ar daudz
esareeni atrodahs, tadehl ari wasaras raschojumi
naw tik kupli un bagati, ka zitās malās. Lai-
dis tai apgabalā atrodahs wišwairak latoli,
Kreewi un ari daschi Latveeschi, kas no Kur-
semes un Vidsemes īe us dīshwi ir apmetus chees.

6) Nebesknes pilsschta, kür d'sszelsch no
Dinaburgas us Peterburgu garam eet, arweena
leelaka ispleschahs, kas wiswairak no schihdeem
ween ir apdschwota, Iai gan te Kreewu un ka-
toku fungu trubkuma ari naw. Schai pilsschta
1. Julija deenu usturejees, jaw otrā deenā ais-
braugu us Podlesniju, kas ir kahdas 30 werstes
tahtu no Nebesknes. Par scho apgabalu lihds
pat Luhzinas pilsschta, kas kahdas 75 werstes
tahtu rinkti istaifa, man mas ween kas ir japee-
min. Te seme ir loti nelihdsena un kalmaina,
kür schur un tur daschās behrsu bitses beschi-
ween atrodahs; tadehs ari nelabdi bagati ra-
schojamu tibrumi sche naw redsami. Tee laudis
schai puse d'shwuo fliski buhvetas mahjas, kür
pee wineem nelahda spodriba un istikshana naw
redsama, nedz ari manama.

7) Luhzin pilsfehta, kas toisni no Nebseknas
ir 25 werstes attahlu, paſchā esara malā buh-
weta, ar 1 latolu, 1 Luteru un 3 Kreevnu
baſnizahm puschkota, deesgan jaunka pilsfehta if-
flatahs. Echo pilsfehtu apdīshwo Kreevi,
schibdi, latoli un ari daschi Luter-tigigi. Wifs
tas ſemes apgabals ap Luhzini un wehl tih-
fak, ap Franepolu, Rasanova un Ewersmuſchahm
ir jaunks widujis, kür ſeme ir lihdſena un
loti augliga, kas ari strahdneekam par wina
publīneem bagatus auglus vaſneeds. Schis lee-
lais ſemes apgabals man teefcham loti patika;
tadeht ari daschi Widſenes leelungi ir ſchau-
puſe fewim muſchias par dſimtabon vičluſchi.

8) Ostrowa. Pebz vahra nedelu apkahrt braukshanas, es tai 13. Julija attal aifnreedsu Nehscknas vilfschftu. Iut nu vahra deenaa aiflavejees, drisj ween pa biehszelu nobrauzu us Ostrowu. Wagontä fehbot, manas azie toin

Lahrigi noskatijsahs us teem kusleem mescheem,
bagateem labibas tihrumeeem, kas schur un tur
starp mahjahm un muischahm wilnot wilnoja;
bet muhsu duhschigais dselsu kumelsh til abtri
us preekschu skrichja, ta mas ween laika atlila
wifus tahs puses jauskumus peeklahjigi apfka-
tiht, ka to buhiu wehlejees. Par Ostrowas
smuko pilsehfu, kas starp Weliki upi buhweta,
mas lo jauna warn pastahstift; tikai tas man
japeemin, ka sche teek no balkeem jauna ewan-
gelijska basniza buhweta preeksch Lutereem, kas
warbuht jaw nahkoshu gadu gatawa nahks.
Lihds schim Luteraneeschi sawu Deewakpo-
schani te notureja lahda us to isihretu namo,
bet kad nu pehdejos gados schai pusè Lutera-
neeschi ir zaar peenahkschanu jo wairak wairo-
juschees, tad protama leeta, ka bes sawas bas-
nizas wineem nahkabs qribti istukt.

9) Pleskawa. Nahdas 3 deenas Ostrowā nödsibwojis, es tai 19. Julijā biletī novirzis, to paschū wakaru nobrauzu us wezo, lepno Pleskawas pilsschtu, kur nu pee sawa weza skolas-beedra un rabenecka, Medna funga, weselas 2 nedelas nödsibwoju tadehk, ka man schē papilnam darba gadijahs. Par scho pilsschtu man gan buhtu so stahstift, bet kad sawā laikā to jaw esmu „Mahjas Weesa“ lasitajeem istahstijis, tad schoreis labak zeetischu flusu. Tifai to wehl waru peminch, ka man ari te gadi-tahs klaht buht, kad breesmigais uguns-grehks Pleskaweekus isbaideja zaure linu spihkeru nodegschanu. Lai gan foti gruhtti nohzahs ar muzahm preeskch til leela uguns-grehka uhdeni peewest, tad tomehr wineem isdewahs pee laika uguni apspeest, ka ne-isplaktijahs tablafu. Tagad Pleskawā tapat zaure truhbahm uhdens wadischhanu pa eelahm us wifseem nameem grib cericht, ta tas jaw ir muhsu Riga. Ta nu pchz 6 nedelu ilgas zeloschanas, es August mehnescha eesahkumā it laimigi spirgts un wesels vahrbrauzu sawas mahjās. Tas lai nu ir wifse, so schoreis saweem taupeescheem waru posinot.

Sbrag.

**Kahdā skolā suhtisim sawus
behrnus?**

(Wezali laipnai eewebrosdhamai sevisfeli nowehlets.)

Wezaki, kam Deewas behrnus dahwinajis, ir ar loti dahrgu mantu aplaimoti. Kas gan, zeenijami tehwi un mahtes, jums war buht dahr-gals, neka juhsu behrni, bñjhwā dñehele, schis juhsu azu abhols, kas ir afins no juhsu afiun! Juhs audsinat Deewa walstibai jaunus lozelkus, Keisaram pawalshneekus, tehwi semei fargus, toutai toutes dehlus un meitas, walstei walstipilsonus un few nespehla deenahm pabalstu un stuti. Schis anggis un swchts usdewumus pilda wezaku kruhtis lepnahm jausnahm, bet ari usleek leelu, smagu usdewumu un gruhu atbildiby pee Deewa un zilwekeem. "Audsinashanas fakne ir ruhsta, bet winas angli ir faldi," leelaais Greeku brahthneeks teiza. Muhsu Deewa vreelshcha aissgabiuschais Juris Neikens dseed:

Bes puhlineem jaw nepanahls.
Schai pasanle, al tizi man —
Nela! — jo la gan lalk esahlt,
Kad ahmurs ne us lalta stan,
Dr dimants labda tumschumā
Dar publes, libdi nahk llajuma.
Un daitas yules wainagā
Ir lasamas ar' plavina.

Ja, gruhts darbs ir audzināšanas darbs, tā vezakeem, tā skolotajeem; bet winsch ir preela un svehtības pilns darbs, ja to no winsas ūrds un mihlestības dara. Mihlestība ir audzināšanas fvarigakais līdzeklis; wina ir behrnam tilpat,

ka rihta faule un rihta rasa jaunam stahdinam.
Un kas gan spehtu ismehrot un noswehrt, kahdu
leelu mihlestibu wezaki fawem behrneem preti-
nes. Paschi fewi aissleegdami un no fawas-
mutes kumosu atraudami, deenas un naktis fwee-
droes puhlejahs ne preelsch fewis, bet — fa-
wem behrneem. Ar leelako ruhpibu, nopeet-
numu un pazeeftchanu kopj un apgahda, no faw-
numa un flistohm preelschishmebm farga, audsina
un mahza gan deenischkobs darchobs un gudribabs,
gan labobs tikumobs un eerafchabs. Nahk skolas
laiks. Kahdas jaunas nastas tos atkal us-
tehwa un mahtes kameescheem ne-uskrauj! Pat-
wiemasakais, nabadsiba dsihwodams, ar leelakeem
upureem fawu behrnu ja ne wairak, tak sinamas
seemas walsts skola subta, gribedami is ta pa-
teesu zilwesu isaudsinaht, nebihdamees' un ne-
nogurdami no "audsinashanas ruhltahs sat-
nes." Tee ir pasaulei un few dahrgu mantu
deiwuschi; tecm netruhls nespehkla behrnu mihku-
roku, kas tos ar wihlestibu un pateizibu kops
un asarabm us kapu pawodahs.

Pahr schahm rindinahm azis pahrmesdamis
noscfairstu, sa par dauds no zela esmu nobrau-
zis; tadeht gressifimees us zela wirsu.

Draudzēs, kas pilsfehtu tuwumā, nereti pee wezakeem atrod dīshchanos, behrnuš pilsfehtu Wahzu skolās suhtibt un pa leelakai dalai jaw agri, ar 9. un 10. dīshwes gadu, kur tee wehl pat latviski loti wahji prot. Protama leeta, ka winu griba ir laba; tee doma, ka pilsfehtu skolas jaw mosem, nesagatavotem behrneim sweschas walodas un augstas gudribas pessa-winohs un — labi drihsā laikā. Bet ka wiss naw seltis, kas spīhd, tā ori wišas pilsfehtas skolas — un lai tahs buhtu paschā Rīgā waj Parihsē — wiš sweschas walodas un augstas gudribas ne-eemahza. Kahrtigās attlahtos skolās jaw tahds behrns, kas nemos us to now sagatavots, neteek usnemts un tahs ir par dahrgahm, bet „lakta skolas”, kur skolas nauða naw dahrga — tik 3 rubli par puēgadu un „wahziska mahziba”. Bet kas tad tahs tahdas par laktu skolahm? Neis pee manis seewina veenahza ar ūhmiti, kura N. N. leezinaja, kas tas un tas puiseņs pee winas skolā eestahjetees. Us mana jautajumu, kas ta par skolu un sā to fauz, mineta seewina isskaidroja, ta efot kahda skola, par ko neweens nelo nesinot; kahda weza mansele to „us fawu roku” turrot. Behlaku tiku skaidribā, kas ta ibsti par skolu, proti laktu skola. Rīga tahdu flawenu eestahschu efot leels pulks, kuras gan wezas un jaunas manseles, gan skolmeistari us fawu roku turot.

Kā skahdās skolās mahziba teik pasneegta,
kas bes jel kahdas usraudības stahv, buhs ka-
fram saprotams, un ka tāhdai wezai manselei
sinameem meistarem, kas us ūho amatu naw
fagatawojuschees, no flosotaja swariga amata
praschanas ne jausmas naw, ir neuoleedsama
leeta. No tāhdas skolas behrns mahjās pah-
nabzis gan sin, ka galdu Wahziski fauzot par
„Tisch“ un Kreewisli par „stol“ un nolauza
kahdus ihsus Wahzu teikumus; bet no pateesas
mahzibas, no gara attihstibas tam naw ne
smakas.

Scha raksteena rakstitajam, lä skolotajam
Rigas tuvumā, ir ar tahdeem faktu skolu au-
disekneem isdewees eepasibtees. Zik daschi no
fcheem skolotajeem un manselehm paschi Wabzu
waloda stipri, esmu redsejis is kahdahm no wi-
neem israfkstitham zensurehm, kur ar schahdu or-
tografijas präschamu bija rakstis: „Lesen . . .
zähnlich“ (parcijs jaratka ziemlich), „Nehmen

mittelmässig" (pareisi mittelmässig). It. pa-
gastā dīshwo 14 gadus weza meitene, kas diwas
seemas ir Rīga sahdu „Wahzu faktu skolu“ ap-
meklejuši un kas no weetigas draudses skolas
valdes ūcha mehnēšča sahukumā tika celiķia tā
nosauzamā strāpēs jeb sagatawoschanas skola,
lai to waretu wehlaku pagasta skola eslikt. Ta
pati ne pat lāsiht nemas neprot ne weenā, ne
otrā walodā, — tik ko drukatus burtus pasiļst.
Zīk tahds behrns no skolas mahzibahm pratībe,
to waram weegli nosiwehet. Un ja patei
kreetnā Wahzu skola behrnu, kas pat wehl mah-
tes walodā nelasa, dod, waj skola spehs behr-
nam neprotamā walodā mahzidama, ko labu un
weseligu pasneigt? Kutsch prātīgs tehws mah-
zīhs dehlu ar firgu jaht, pirms dehls prot un
spehj kabjahm eet. Gan neweens. Kā behrns
lai sweschu walodu mahzahs, kad tas wehl ne-
prot sawu mahtes walodu? Kā lai tas dascha-
dus mahzibas preelschmetus fanem, kad tas ne-
prot tāhs walobas, kura no skolotaja teek iſ-
skaidrots, israhdis, usdots un atprasīts? Waj
tur behrnam nepasudīhs wisa luste us mahz-
schanos? Waj tas naw tik pat aplam prātie,
kā kad gribetu ustecept, lai behrns jaht mahzabe,
pirms tas vrot un spehj kabjahm eet? Kāhds
zeenijams, iſglihtots tautas vihrs stahsta, kā wi-
nam Wahzu skolu apmeklejet, winas walodu
neprasdamam flahjees. No wiseem skolotaju iſ-
skaidrojumeem un usbewumeem neko nesaiehdīs,
tik tad, kad skolotajs sahzis diktak runaht, do-
majis, kā tas nu barotees. Zīk dascham la-
bam Latvju behrnam naw ūcha funga liktenis
jadala. Bet behrnu dwehfles ir pat dahtgahm,
neka tāhs tā dribsdam mozībt. — Greesīumees
atpakaļ vee pilsfebtu faktu skolabm.

Rå ar mahzibū pee echo skolu skolneleem stabhw, esam redsojufchi. Audsinghjanas un tikumibas finā pee teem wehl behdigali stabhw. Pilsfechtu tuwumā dñishwodami tautas skolotajt, kam ne reti algadahs ar tahdeem skolneleem strabdahs, kas „Wahzu faktu skolas“ jaw apmellejufchi, dauds reis nesin lo eesahk ar teem, zik nikū un stiku pilni tec ir pilsfehtā tapuschi. Bahrs tahdu „puspilsfehtneeku“ ari zi teem peelipina sawus pilsfehtā cemantotus manirus un tā famaitā wisu klasti. Daschs is scheem „puspilsfehtneeku“ ir räktigs eelos vuika, kam nekahdi netikumi wairs naw sweschi. Daschs meitens, mahjās pohrnabzis, gan prot sweschineeka preesschā „kniksi“ taisicht un lubg dami ween runah, bet to tuwali eepasibstot no peetnam lauzineekam tihri jabrihnahs un japrasha: Waj tas ir meitens, waj zits kahds wehl nepasibstams radijums? Wezali, kas behrnu tahdas skolas dod, peeder pa leelakai dalai pee netur geem laudim, kas nespēhi behrnu nodot labā familijā usraudzibā un maišē, bet waj kahdā eebraukshanas weetā, waj nabaga strahdneela familijā — daschu reis pat wiħnusi — nodod korteli, usturu poschi peewesdamī. Kahdas leetas gan behrns nereds tahdas weikala weetās un kahdi eespaidi tur ne-eespeeschahs behrna jaunā dweħfelit! Dauds labaki ari ne-ect, ja tas ir nodots nabadsigā strahdneela dñishwollī, kas mai sej pelnas dekl pats un seewa mas mahjā miht. Waj te behrns naw bes jel kahdas audsejiskas usraudzibas? Kahda gan no tā audse teem behrneem loi noblofha ba audse usqua.

Subtisim fawus behrnus, schos fawus mih-
lulichus atklahtas un sem skolu waldibū usrau-
dības stahlwoschās skolās, kurās pałdagogiski i-
gliłtoti skolotaji strahdu; bet ne un nekad wi-
nuus nedostim pilsechtu laktu skolās.

H. Behrsimph.

